

Oslo, 16. mai 2017

Klima- og miljøminister Vidar Helgesen

EUs KVOTESYSTEM OG LUFTFARTEN

Luftfarten er en betydelig klimautfordring i Europa. Fra 1990 til 2015 økte den sin andel av europeiske utslipp fra 1,5 til 4,5 prosent. I 2016 økte utslippene fra flyreiser i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde med 8 prosent, mens alle andre sektorer som omfattes av EUs kvotesystem (EU ETS), oppnådde en reduksjon på 2,7 prosent. Uten effektiv handling vil veksten i luftfartsutslippene undergrave reduksjoner oppnådd i andre sektorer.

Kommisjonens nylig foreslåtte endringer i regelverket for luftfartens deltakelse i kvotesystemet innebærer at unntaket for fly til og fra Europa videreføres på ubestemt tid. Dette kvotesystemet er et av de få verktøyene som er på plass for å redusere luftfartens store og voksende klimapåvirkning. Det er derfor viktig at verktøyet forbedres, slik at luftfarten bidrar til å innfri en rettferdig andel av Europas klimamål – snarere enn å gjøre dem uopnåelige.

Beslutningen om å utvide unntaket for fly til og fra Europa på ubestemt tid er bekymringsfull. Dette er gjort i lys av vedtaket i International Civil Aviation Organization (ICAO) om å innføre et globalt markedsbasert virkemiddel fra 2021 (også kalt CORSIA). Detaljer i dette forhandles det fortsatt om.

Som konsekvensanalysen av regelendringene viser, er det et stort antall politiske, juridiske og miljømessige usikkerheter og utfordringer rundt CORSIA. Et slikt ubestemt fritak er derfor uheldig og undergraver den europeiske forhandlingsposisjonen i denne viktige perioden.

Ambisjonene i CORSIA er langt lavere enn hva Paris-avtalen krever, og hva EU forplikter seg til i sin klimapolitikk. Faktisk er EUs 2030-mål, som igjen danner grunnlag for EUs forpliktelser i Paris-avtalen, basert på et reformert kvotesystem som inkluderer alle flyreiser innen og fra Europa. For reiser i Europa vil et reformert kvotesystem gi fire ganger så store utslippsbesparelsene som CORSIA.

Vi oppfordrer norske myndigheter til å jobbe for endringer av kvotesystemet som gjør at luftfarten inkluderes også for reiser ut av Europa. Endringene må bidra til reelle reduksjoner i luftfartens klimapåvirkning og ikke foregripe utfallet av forhandlingene om CORSIA. Spesielt oppfordrer vi norske myndigheter til å støtte følgende endringer:

1. EU ETS bør gjelde for alle flygninger til og fra Europa fra 2021. Dette i påvente av evaluering av CORSIA, som må vurdere juridisk gjennomførbarhet, åpenhet, kvalitet på kreditter og ambisjoner, sett i forhold til hva som er nødvendig for å innfri Paris-avtalen.
2. EU ETS bør uansett videreføres for reiser innen Europa, for å sikre sammenheng med EUs 2030-mål. Men regelverket må

reformerer. Kommisjonens forslag om å kutte luftfartens utslippstak på årsbasis ønsker vi velkommen, da dette gir luftfarten samme forpliktelser som andre sektorer. Men gratiskvoter som gis til sektoren, må avskaffes, pga. risikoen av karbonlekkasje og fordi sektoren er fritatt for drivstoffavgift, verdsatt til € 32 milliarder årlig.

Det er behov for mer effektive tiltak for å regulere luftfartens økende klimapåvirkning. ICAOs CORSIA må bare betraktes som et absolutt minimum, på globalt nivå, og det gjenstår mye for at denne mekanismen skal innfri målet å stabilisere utslippene på 2020-nivå. Det er enda mer nødvendig for å sikre at luftfartssamarbeidet bidrar til en rimelig andel av Paris-avtalens mål. En reformasjon av EUs kvotesystem, som fungerer sammen med CORSIA, kan bidra til å nå dette målet. Vi håper dette er noe norske myndigheter vil støtte.

Med vennlig hilsen
Naturvernforbundet

Silje Ask Lundberg
leder